

METODOLOŠKO POJASNILO

Nejc Rojc

EKOLOŠKO KMETIJSTVO

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Ekološko kmetijstvo, Slovenija, letno (Prva objava)

Julij 2023

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	4
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	6
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	6
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	7

1 NAMEN

Namen objave podatkov je seznanjanje strokovne in splošne javnosti z razvojem ekološkega kmetovanja v Sloveniji. Objavljamo podatke o številu kmetijskih gospodarstev ter podatke o rabi kmetijskih zemljišč v uporabi, o številu živali, o številu vzrejenih vodnih organizmov, o pridelavi rastlinskih pridelkov in o proizvodih živalskega izvora.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki](#) (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01)
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 889/2008 z dne septembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora – čl. 93; CELEX številka 32008R0889.
- Tehnični protokol o posredovanju zbirnih podatkov iz Evidence ekoloških pridelovalcev in predelovalcev (EPPP), sodelovanje z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP).

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Kmetijsko gospodarstvo, ki kmetuje po načelih ekološke pridelave in je vključeno v sistem kontrole in certificiranja v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 8/2014). Opazovane značilnosti so raba kmetijskih površin, vrsta živali, vrsta vodnih organizmov, skupine rastlinskih pridelkov in kategorije proizvodov živalskega izvora.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enota opazovanja so vsa kmetijska gospodarstva, ki so zajeta v Evidenco ekoloških pridelovalcev in predelovalcev na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izbor enot opazovanja je poln; zajeta so vsa kmetijska gospodarstva, ki so zajeta v Evidenco ekoloških pridelovalcev in predelovalcev na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V sistem kontrole ekološkega kmetovanja je bilo v letu 2022 zajetih 3.786 kmetijskih gospodarstev (tj. tistih s certifikatom oz. v postopku preusmeritve). Ekoloških kmetijskih gospodarstev (s certifikatom) je bilo med njimi 3.430, gospodarstev v preusmeritvi pa 356.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano administrativne podatke na SURS posreduje enkrat letno.

V okviru raziskovanja Ekološko kmetijstvo (EK) SURS od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dobi agregirane podatke na nivoju Slovenije. Administrativni vir podatkov je Evidenca ekoloških pridelovalcev in predelovalcev.

6 DEFINICIJE

Ekološka kmetijska gospodarstva so kmetijska gospodarstva z ekološkim statusom, kot ga določata Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov ter Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 71, 6. 9. 2010).

Kmetijska gospodarstva v preusmeritvi so kmetijska gospodarstva v določenem prehodnem obdobju pred pridobitvijo statusa ekološkega kmetijskega gospodarstva.

Kmetijska zemljišča v uporabi zajemajo vse površine kmetijskih zemljišč, ki so bile v določenem letu v uporabi: njive in vrtove, travnike in pašnike ter trajne nasade (intenzivne in ekstenzivne sadovnjake in oljčnike ter vinograde, drevesnice, trsnice in matičnjake).

Njive in vrtovi so površine, ki se preorjejo najmanj na vsakih pet let in so namenjene pridelavi poljščin, zelenjadnic, cvetja, okrasnih rastlin ipd.

Trajni travniki in pašniki v uporabi so travniki in pašniki, ki jih kmetijska gospodarstva kosijo ali na njih pasejo.

Sadovnjaki v ekološkem kmetovanju obsegajo intenzivne in tudi kmečke sadovnjake.

- **Intenzivni sadovnjaki** so večji strnjeni nasadi sadnih dreves (merijo 10 ali več arov) ali jagodičja (5 ali več arov), katerih plodovi so namenjeni pretežno za Nasadi so urejeni tako, da je v njih mogoče uporabljati sodobno agrotehniko ter jih mehanizirano obdelovati in negovati.
- **Kmečki sadovnjaki** so polintenzivni in ekstenzivni travniški nasadi, pretežno starih sort sadja.

Vinogradi so zemljišča, na katerih so zasajeni vinski trsi v strnjenem nasadu, v razdaljah, običajnih za sajenje vinske trte. Brajde ob hišah ne spadajo med vinograde.

Oljčniki so površine, zasajene z oljkami, ki so med seboj oddaljene največ 20 metrov. K površini oljčnika se šteje tudi površina v obsegu 10 m v dolžino in širino od debel oljk, zasajenih na zunanjih robovih oljčnika, namenjena za obračališča in pomožne poti, nasipe ter druga pomožna zemljišča.

Drevesnice, trsnice in matičnjaki so površine za vzgojo sadik sadnega, okrasnega ali gozdnega drevja (razen pridelave znotraj gozdnih površin), za vzgojo trsnih cepljenk žlahtne vinske trte ter za pridelavo ključev podlag vinske trte, ki jih uporabljamo za cepljenje.

Ekološki rastlinski pridelki so pridelki, pridelani na kmetijskih zemljiščih v uporabi, ki imajo status ekološki, ne glede na nadaljnjo uporabo ali prodajo. Vključujejo tudi gojene gobe, pridelane na ekološki način.

Ekološki proizvodi živalskega izvora zajemajo meso, mleko, med in konzumna jajca. Meso zajema samo meso (masa očiščenih trupov) živali, ki so bile zaklane v ekoloških klavnicah. Prireja mleka zajema vse na kmetijskih gospodarstvih z ekološko rejo živali

namolženo mleko, ne glede na nadaljnjo rabo ali prodajo mleka. Med se pridelava le z avtohtono kranjsko čebelo na območjih, primernih za ekološko čebelarjenje. Konzumna jajca so jajca, pridobljena le od počasi rastočih pasem, primernih za ekološko rejo perutnine.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Podatkov ne objavljamo po nobeni klasifikaciji.

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Postopkov urejanja podatkov nismo uporabili, ker podatke pridobimo od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že agregirane na nivoju Slovenije.

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

OBDELAVA PODATKOV DRUGO

Nekateri seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo – Proizvodne metode v kmetijstvu – [Ekološko kmetovanje](#). Objavljeni podatki so absolutni na ravni Slovenije.
- Prva objava (Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo; Kmetijska gospodarstva in popis kmetijstva): »Ekološko kmetijstvo, Slovenija, letno«.
- Eurostat
- Organizacija za prehrano in kmetijstvo v okviru Združenih narodov (Food and Agriculture Organisation of United Nations – FAO).

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Ekološka vzreja vodnih organizmov se je do leta 2015 vodila po številu organizmov (rib in školjk), od leta 2015 naprej pa se vodi po masi vzrejenih vodnih organizmov.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.

Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS): »Organic Framing« (org).

http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/org_esms.htm